

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

SECȚIUNEA A PATRA

CAUZA DACIA SRL c. MOLDOVEI

(Cererea nr. 3052/04)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

18 martie 2008

DEFINITIVĂ

18/06/2008

Această hotărâre poate fi subiect al revizuirii editoriale.

În cauza Dacia SRL c. Moldovei,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secțiunea a Patra), întrunită în cadrul unei Camere compuse din:

Nicolas Bratza, *Președinte*,

Lech Garlicki,

Giovanni Bonello,

Stanislav Pavlovschi,

Ljiljana Mijović,

Ján Šikuta,

Päivi Hirvelä, *judcători*,

și Lawrence Early, *Grefier al Secțiunii*,

Deliberând la 26 februarie 2008 în ședință închisă,

Pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la acea dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 3052/04) depusă împotriva Republicii Moldova la Curte, în conformitate cu prevederile articolului 34 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale („Convenția”), de către hotelul „Dacia” („întreprinderea reclamantă”), o întreprindere înregistrată în Chișinău, la 6 ianuarie 2004.

2. Întreprinderea reclamantă a fost reprezentată de către dl V. Nagacevschi de la „Juriștii pentru drepturile omului”, o organizație non-guvernamentală cu sediul în Chișinău. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de către Agentul său la acea dată, dl V. Pârlog.

3. Întreprinderea reclamantă a pretins, în special, că anularea privatizării hotelului ei a constituit o încălcare a drepturilor sale garantate de articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție. De asemenea, ea s-a plâns, în temeiul articolului 6 § 1 al Convenției, de inechitatea procedurilor.

4. Cererea a fost repartizată Secțiunii a Patra a Curții. La 11 aprilie 2006, o Cameră din cadrul acestei Secțiuni a decis să comunice Guvernului cererea. În conformitate cu prevederile articolului 29 § 3 al Convenției, ea a decis ca fondul cererii să fie examinat concomitent cu admisibilitatea acesteia.

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

5. Faptele cauzei, așa cum au fost prezentate de părți, pot fi rezumate în felul următor.

1. Privatizarea hotelului

6. În anul 1997, Guvernul Republicii Moldova a prezentat Parlamentului un proiect de lege „cu privire la programul de privatizare pentru anii 1997-1998”. Parlamentul a adoptat Legea în anul 1997. Anexa Legii conținea lista proprietății de stat, care urma să fie scoasă la privatizare și includea hotelul de patru stele „Dacia”. Legea stabilea că Departamentul Privatizării Proprietății de Stat („Departamentul”) urma să organizeze privatizarea proprietății indicate în anexă.

7. Departamentul a creat o Comisie pentru organizarea licitației. În decembrie 1998, Comisia pentru organizarea licitației a publicat un anunț pentru privatizarea hotelului și a stabilit un preț inițial de 20 milioane de lei moldovenești (MDL) (2,006,782 dolari americani (USD)). Pentru a i se permite să participe la licitație, fiecare participant trebuia să depună MDL 1 milion în contul Departamentului.

8. Predecesorul întreprinderii reclamante, „Selikat-Mix” („S”), a participat la licitație, iar la 23 ianuarie 1999 a fost declarat învingător, el oferind MDL 20,150,000. Pentru a putea plăti acea sumă, S. a încheiat un contract cu o întreprindere austriacă „Kungan Overseas Corp.” cu privire la un împrumut în mărime de USD 2.2 milioane. În conformitate cu condițiile contractului, S. trebuia să restituie împrumutul în termen de un an și să plătească în cursul acelei perioade o dobândă în mărime de 15%. Omisiunea de a restitui împrumutul s-ar fi soldat cu o penalitate în mărime de 0.2% din datoria restantă pentru fiecare zi de întârziere (penalitatea fiind aplicabilă pentru orice prelungire eventuală a perioadei de restituire a împrumutului), iar omisiunea de a plăti dobânda s-ar fi soldat cu o penalitate în mărime de 0.1% din datoria restantă pentru fiecare zi de întârziere.

9. La cererea lui S., la 29 ianuarie 1999, Comisia pentru organizarea licitației a decis să extindă perioada pentru plata prețului licitației până la 17 februarie 1999.

10. La 8 februarie 1999, S. a obținut de la Banca Națională a Moldovei un certificat care confirma acordul de credit cu „Kungan Overseas Corp.”. El a transferat MDL 20,150,000 în bugetul de stat până la expirarea noului termen-limită stabilit de Comisia pentru organizarea licitației. La 18 februarie 1999, el a încheiat cu Departamentul un contract de cumpărare a hotelului.

11. În iunie 1999, S. a fost re-înregistrat ca „Dacia S.R.L.” (întreprinderea reclamantă). La 13 septembrie 1999, întreprinderea reclamantă a cumpărat de

la Consiliul Municipal Chișinău 0.21 hectare de pământ pe care era situat hotelul la prețul de MDL 50,840 (EUR 4,395).

12. Potrivit reclamantului, pe parcursul anilor de după cumpărarea hotelului, au fost cheltuite sume mari de bani pentru renovarea acestuia și pentru cumpărarea mobilei noi și a echipamentului.

13. În anul 2000, Procuratura Generală a pornit o urmărire penală cu privire la pretinsa privatizare ilegală a hotelului. Ea a stabilit că nu a fost comisă o infracțiune și a încetat urmărirea penală la 30 august 2000.

14. La 31 ianuarie 2003, „Kungan Overseas Corp.” a transmis drepturile sale cu privire la împrumutul acordat întreprinderii reclamante companiei belgiene „Vikol NV” (V.). La 18 februarie 2003, întreprinderea reclamantă a oferit drept garanție pentru împrumutul de la V. hotelul și pământul. Din cauza omisiunii întreprinderii reclamante de a restitui împrumutul, V. a pretins în instanța de judecată dreptul de a deveni proprietarul hotelului.

15. La 23 iunie 2003, Judecătoria Economică de Circumscripție Chișinău a acceptat acea pretenție și a dispus transferarea hotelului către V.. Cancelaria de Stat a cerut anularea acelei încheieri. La 25 iulie 2003, Judecătoria Economică de Circumscripție Chișinău a anulat încheierea din 23 iunie 2003, având în vedere hotărârile Judecătoriei Economice din 6 iunie 2003 și a Curții Supreme de Justiție din 24 iulie 2003 (pronunțate în cadrul procedurilor de anulare a privatizării descrise mai jos).

2. Procedurile cu privire la anularea privatizării

16. La 11 ianuarie 2003, Procuratura Generală a inițiat proceduri judecătorești în interesul statului (adică, al Cancelariei de Stat, o subdiviziune a Guvernului, care era fostul administrator al hotelului) împotriva lui S. și a Departamentului, cerând anularea privatizării hotelului și restituirea către întreprinderea reclamantă a prețului plătit.

17. La o dată nespecificată, Procurorul General a cerut instanței de judecată să atragă întreprinderea reclamantă ca pârât în cauză, deoarece pârâtul pe care acesta l-a indicat anterior în pretenția sa (S.) a încetat să mai existe. La 31 martie 2003, Judecătoria Economică a Republicii Moldova a acceptat acea cerere și a dispus citarea întreprinderii reclamante pentru următoarea sa ședință.

18. Pentru inițierea acelor proceduri, Procurorul General nu a plătit taxa de stat, în virtutea unei scutiri prevăzute de lege pentru acțiunile judecătorești inițiate de către el în interesele statului. În ceea ce privește termenul de prescripție, el a făcut referire la articolul 86 al Codului Civil (a se vedea paragraful 40 de mai jos).

19. La 6 iunie 2003, Judecătoria Economică a Republicii Moldova a acceptat cererea Procurorului General și a anulat decizia Comisiei pentru organizarea licitației din 23 ianuarie 1999 și contractul din 18 februarie 1999 cu privire la vânzarea hotelului. Întreprinderea reclamantă a fost obligată să restituie hotelul către Cancelaria de Stat, iar Ministerului Finanțelor i s-a indicat

să restituie întreprinderii reclamante MDL 20,150,000 (EUR 1,219,055 la acea dată).

20. Motivele aduse de către Judecătoria Economică a Republicii Moldova pentru constatarea faptului că privatizarea a fost ilegală au fost următoarele: (a) Cancelaria de Stat, ca fost administrator al hotelului, nu și-a dat acordul pentru vânzarea hotelului; (b) S. (predecesorul întreprinderii reclamante) nu a plătit întreaga sumă în termen de șapte zile de la câștigarea licitației, după cum era cerut de Regulamentul cu privire la licitații; și (c) prețul plătit a fost cu aproape MDL 5 milioane (EUR 511,996) mai mic decât valoarea reală a hotelului. Instanța de judecată a constatat că decizia Comisiei pentru organizarea licitației de a extinde perioada în care S. putea să plătească pentru hotel a fost luată *ultra vires*. Totuși, instanța de judecată nu a anulat decizia de a extinde termenul-limită și decizia de a stabili prețul inițial la MDL 20 milioane. Acest lucru nu a fost făcut de nicio altă autoritate. De asemenea, instanța de judecată a notat că S. a fost singurul participant la licitația de privatizare, însă nu a indicat dacă acest lucru a fost contrar legii.

Instanța de judecată a obligat Departamentul să restituie întreprinderii reclamante prețul plătit pentru hotel în anul 1999 (MDL 20,150,000).

21. *In fine*, instanța de judecată a dispus ca fiecare din părți să plătească câte jumătate din taxa de stat, adică, MDL 302,340 (EUR 18,291), constatând că atât autoritățile cât și întreprinderea reclamantă au acționat cu rea-credință din cauza omisiunii sus-menționate de a respecta, în mod corect, procedura cu privire la licitații. În special, întreprinderea reclamantă a fost acuzată de faptul că a contribuit la reducerea prețului de privatizare a hotelului.

22. Întreprinderea reclamantă a depus recurs la Curtea Supremă de Justiție, susținând că ea a fost un cumpărător de bună-credință și că s-a conformat tuturor cerințelor stabilite de către autoritățile de stat în timpul privatizării și că acțiunea judecătorească intentată împotriva sa de către Procuratura Generală a fost tardivă, deoarece ea a fost depusă peste aproape patru ani după evenimentele relevante.

23. La 8 iulie 2003, Curtea Supremă de Justiție a notat că întreprinderea reclamantă a plătit doar MDL 50,000 (EUR 3,114) pentru taxa de stat din suma totală în mărime de MDL 453,100 (EUR 28,227) care a fost cerută. Instanța de judecată a cerut plata întregii sume a taxei de stat. Întreprinderea reclamantă a cerut permisiunea de a plăti în rate într-o perioadă de trei luni, însă i s-au dat la dispoziție doar șaisprezece zile. Ea a prezentat documente prin care a confirmat incapacitatea sa de a plăti și s-a bazat pe faptul că toate bunurile sale au fost sechestrate de către autorități. La 24 iulie 2003, instanța de judecată a refuzat să examineze recursul, din cauza omisiunii de a plăti întreaga sumă a taxei de stat. Acea hotărâre era irevocabilă.

3. Procedurile cu privire la lotul de pământ pe care este situat hotelul

24. Procurorul General a inițiat noi proceduri „în interesele statului”, cerând anularea contractului încheiat între întreprinderea reclamantă și consiliul municipal cu privire la cumpărarea lotului de pământ pe care este situat hotelul.

25. La 27 octombrie 2003, Colegiul de apel al Judecătoriei Economice a Republicii Moldova a acceptat acea pretenție și a anulat contractul cu privire la cumpărarea lotului de pământ, deoarece lotul de pământ nu putea fi separat de hotelul însuși.

26. La 19 februarie 2004, Curtea Supremă de Justiție a menținut acea hotărâre judecătorească.

4. Procedurile de executare

27. La 25 iulie 2003, Comisia pentru transferarea bunurilor întreprinderii „Dacia” S.R.L. către stat și-a început activitatea pentru a executa hotărârea judecătorească din 6 iunie 2003. Până la 7 august 2003, hotelul a fost transferat noului său proprietar, Cancelaria de Stat (a se vedea paragraful 19 de mai sus).

28. La 29 iulie 2003, întreprinderea reclamantă a trimis titlul executoriu pentru executarea hotărârii din 6 iunie 2003 la Departamentul de Executare a Deciziilor Judecătorești. Ea a continuat să scrie la diverse autorități despre neexecutarea hotărârii judecătorești.

29. Departamentul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat a cerut o interpretare a textului hotărârii din 6 iunie 2003. De asemenea, întreprinderea reclamantă a cerut o interpretare și o re-evaluare a sumei, care i-a fost acordată prin acea hotărâre, pentru a lua în considerație efectele inflației asupra valorii sumei acordate.

30. La 8 octombrie 2003, Colegiul de apel al Judecătoriei Economice a dat o decizie explicativă în care a indicat Ministerul Finanțelor ca fiind responsabil de restituirea către întreprinderea reclamantă a prețului hotelului. De asemenea, el a respins pretenția întreprinderii reclamante de a re-evalua suma acordată, deoarece hotelul a fost cumpărat în lei moldovenești, și nu într-o valută străină, iar legislația nu prevedea acordarea compensațiilor pentru efectele inflației în cazuri precum cel examinat. Instanța de judecată a informat întreprinderea reclamantă despre dreptul de a înainta o pretenție separată pentru orice investiții făcute pentru reparația și mobilarea hotelului.

31. La 13 noiembrie 2003, Curtea Supremă de Justiție a menținut acea hotărâre judecătorească. Totuși, ea a anulat, pe motiv de depășire a competențelor de a interpreta hotărârile judecătorești, explicația instanței judecătorești inferioare potrivit căreia acea parte a hotărârii judecătorești din 6 iunie 2003 putea fi executată chiar dacă întreprinderii reclamante nu i s-a restituit nicio parte din prețul hotelului. Hotelul a rămas în posesia statului.

32. La 3 decembrie 2003, având în vedere lipsa aparentă de resurse în bugetul de stat, care împiedica executarea hotărârii pronunțate în favoarea sa, întreprinderea reclamantă a cerut ca Departamentul de executare a deciziilor

judecătorești să execute hotărârea prin vânzarea hotelului „Dacia” și a lotului de pământ aferent acestuia.

33. La 4 februarie 2004, titlul executoriu pentru executarea hotărârii judecătorești de interpretare din 8 octombrie 2003 a fost trimis Ministerului Finanțelor.

34. Hotărârea din 6 iunie 2003 a fost executată în întregime în rate în perioada între 13 aprilie și 27 octombrie 2004.

5. Procedurile cu privire la recuperarea prejudiciilor cauzate întreprinderii reclamante

35. Întreprinderea reclamantă a inițiat proceduri judecătorești împotriva Guvernului (inclusiv a Ministerului Privatizării și a Ministerului Finanțelor), pretinzând compensații pentru prejudiciul care i-a fost cauzat în calitatea sa de cumpărător de bună-credință al hotelului. Prejudiciile cerute în mărime de MDL 16,157,774 (echivalentul a EUR 979,259) includeau valoarea reparațiilor și a echipamentului nou, penalitățile pentru întârzierile de a restitui împrumutul lui V., sumele de bani luate de la hotel când acesta a fost transferat statului și dobânda pentru folosirea timp de peste patru ani a MDL 20,150,000, precum și compensații pentru efectele inflației asupra acelei sume. Din sumele de mai sus au fost deduse profiturile obținute de întreprinderea reclamantă de la hotel pe parcursul perioadei relevante. Ea a declarat că statul a comis erori la care s-a făcut referire în hotărârea judecătorească din 6 iunie 2003 și că, prin urmare, statul trebuie să fie responsabil pentru consecințele acelor greșeli.

36. La 10 martie 2005, Colegiul de Apel al Judecătoriei Economice a Republicii Moldova a respins aceste pretenții. Instanța de judecată a constatat că întreprinderea reclamantă nu putea pretinde că a fost un dobânditor de bună-credință, deoarece ea nu a plătit pentru hotel în termen de șapte zile, după cum era prevăzut în Regulamentul cu privire la licitații. De asemenea, instanța de judecată a constatat că hotărârea din 6 iunie 2003 a stabilit complicitatea întreprinderii reclamante în „contribuirea la reducerea prețului hotelului” (fără a da detalii), care, astfel, excludea buna-credință a întreprinderii reclamante ca temei pentru solicitarea compensațiilor și că acest lucru era, de asemenea, aplicabil în ceea ce privește pretenția cu privire la dobânda la banii săi care se aflau în posesia statului.

37. Instanța de judecată a respins argumentul că statul a obținut o îmbogățire fără justă cauză, deoarece exista un temei legal pentru creșterea patrimoniului său – contractul cu întreprinderea reclamantă cu privire la cumpărarea hotelului. Argumentul că statul a oferit spre vânzare un obiect afectat de vicii juridice ascunse a fost, de asemenea, respins ca nefondat, în pofida omisiunii autorităților de a respecta anumite reguli în timpul privatizării hotelului (cum ar fi obținerea acordului Cancelariei de Stat). Deoarece întreprinderea reclamantă a știut din regulamentul intern al hotelului că Cancelaria era fondatorul acestuia și deoarece ultimul nu și-a dat acordul pentru privatizare, întreprinderea reclamantă nu putea pretinde că ea nu a știut despre viciul juridic în cauză.

38. Întreprinderea reclamantă a depus recurs, însă nu a putut plăti taxa de stat în mărime de MDL 242,349 (aproximativ EUR 14,600). Ea a cerut să fie scutită de la plata taxei de stat până după pronunțarea hotărârii, deoarece ea a transferat creditorului său toți banii primiți de la Ministerul Finanțelor după hotărârea judecătorească din 6 iunie 2003 și că ea nu avea surse alternative de venit, după cum a confirmat prin declarațiile relevante de la bancă.

39. La 4 mai 2005, Curtea Supremă de Justiție a respins cererea întreprinderii reclamante pentru scutirea de la plata taxei de stat. Ea a informat întreprinderea reclamantă că recursul nu putea fi examinat din cauza neplății taxei de stat. Noul termen-limită pentru plata taxei de stat a fost 25 mai 2005; întreprinderea reclamantă nu s-a încadrat în acest termen-limită.

II. DREPTUL INTERN RELEVANT

40. Prevederile relevante ale Codului Civil, în vigoare în perioada relevantă, sunt următoarele:

„Articolul 74

Termenul general pentru apărarea printr-o acțiune a drepturilor încălcate ale unei persoane (prescripția) este de trei ani, iar în litigiile dintre organizațiile de stat, colhozuri și alte organizații cooperatiste și celelalte organizații obștești – de un an.

Articolul 78

Instanța judecătorească competentă ... aplică prescripția independent de cererea părților.

Articolul 83

Împlinirea termenului de prescripție înainte de intentarea acțiunii constituie un temei pentru respingerea acțiunii.

Dacă instanța judecătorească competentă ... constată că este întemeiat motivul, pentru care termenul de prescripție a fost depășit, dreptul încălcat va fi apărut.

Articolul 86

Prescripția nu se aplică:

...

2) cererilor organizațiilor de stat privitoare la restituirea bunurilor de stat, care se află în posesiunea nelegitimă a ... celorlalte organizații ... sau a cetățenilor;”.

ÎN DREPT

41. Întreprinderea reclamantă s-a plâns, în temeiul articolului 6 § 1 al Convenției, de inechitatea procedurilor și de limitarea accesului său la o instanță. Articolul 6 § 1 al Convenției, în partea sa relevantă, prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, ... de către o instanță ... care va hotărî ... asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil...”.

42. De asemenea, întreprinderea reclamantă a pretins că drepturile sale garantate de articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție au fost încălcate ca rezultat al anulării privatizării hotelului său.

Articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție, prevede următoarele:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor”.

I. ADMISIBILITATEA

43. Curtea notează că, în cererea sa inițială, întreprinderea reclamantă s-a referit la executarea întârziată a hotărârii judecătorești din 6 iunie 2003. Totuși, în observațiile sale cu privire la admisibilitatea și fondul cauzei, ea a cerut Curții să nu continue examinarea acestei pretenții din cerere formulată în temeiul articolului 6 al Convenției. Curtea nu găsește vreun motiv de a o examina.

44. Guvernul a susținut că datorită executării depline a hotărârii din 6 iunie 2003, întreprinderea reclamantă nu mai poate pretinde că este victimă a unei violări a drepturilor sale garantate de Convenție.

45. Întreprinderea reclamantă nu a fost de acord și a pretins că ea a avut cheltuieli substanțiale atunci când a renovat și mobilat hotelul și că ea nu a primit vreo compensație pentru aceste cheltuieli precum și pentru alte pierderi.

46. Curtea notează că, drept urmare a executării hotărârii judecătorești din 6 iunie 2003, întreprinderea reclamantă a obținut prețul inițial plătit pentru hotel în lei moldovenești, însă nu a fost compensată pentru cheltuielile suplimentare pe care ea le-a avut între timp. Într-adevăr, pretenția principală a întreprinderii reclamante nu a vizat neexecutarea hotărârii din 6 iunie 2003 într-un termen rezonabil, ci, mai degrabă, s-a referit la pierderea hotelului său și primirea unei compensații insuficiente (a se vedea paragrafele 43 și 45 de mai sus).

47. În aceste circumstanțe, Curtea consideră că întreprinderea reclamantă nu și-a pierdut statutul său de victimă a unei violări a drepturilor sale garantate prin Convenție.

48. De asemenea, Guvernul a susținut că atunci când a prezentat pretențiile sale în anul 2005, întreprinderea reclamantă nu s-a referit la efectele inflației asupra sumei pe care ea a plătit-o pentru hotel. Prin urmare, ea nu a invocat această pretenție concretă în fața instanțelor judecătorești naționale și, prin urmare, nu a epuizat căile de recurs interne în ceea ce privește această parte a pretențiilor sale. Întreprinderea reclamantă nu a fost de acord.

49. Curtea consideră că această chestiune este mai corespunzător de examinat prin prisma articolului 41 al Convenției. În orice caz, ea a observat că această parte a pretențiilor întreprinderii reclamante a fost examinată de către o instanță de judecată națională în anul 2003 (a se vedea paragraful 30 de mai sus) și a fost respinsă. Acea constatare a fost menținută printr-o hotărâre irevocabilă a Curții Supreme de Justiție. Prin urmare, rezultă că întreprinderea reclamantă a epuizat, în mod corespunzător, căile de recurs interne, care i-au fost disponibile, și că această obiecție a Guvernului urmează a fi respinsă.

50. Curtea consideră că pretențiile întreprinderii reclamante formulate în temeiul articolului 6 § 1 al Convenției și al articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție ridică chestiuni de drept care sunt suficient de serioase încât determinarea lor să depindă de o examinare a fondului lor și că niciun alt temei pentru declararea lor inadmisibile nu a fost stabilit. Prin urmare, Curtea declară aceste pretenții admisibile. În conformitate cu decizia sa de a aplica articolul 29 § 3 al Convenției (a se vedea paragraful 4 de mai sus), Curtea va examina imediat fondul acestor pretenții.

II. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 1 AL PROTOCOLULUI NR. 1 LA CONVENȚIE

A. Argumentele părților

51. Întreprinderea reclamantă s-a plâns de o violare a dreptului său la proprietate, ca rezultat al anulării privatizării hotelului său în lipsa motivelor întemeiate. Ea consideră că a fost expropriată fără o compensație adecvată. Instanțele judecătorești naționale au invocat motive pur formale pentru anularea privatizării și nu au avut niciun temei pentru a declara că întreprinderea reclamantă a acționat cu rea-credință, deși ea s-a conformat pe deplin tuturor condițiilor stabilite de către autorități.

52. În esență, Guvernul a susținut că neexecutarea hotărârii din 6 iunie 2003 nu a constituit o ingerință în dreptul întreprinderii reclamante.

B. Aprecierea Curții

1. Dacă reclamantul a avut un bun

53. Nu se contestă de către părți faptul că reclamantul a avut un „bun” în sensul articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție, în temeiul contractului de cumpărare (a se vedea paragraful 10 de mai sus). Curtea împărtășește această opinie.

2. Dacă a existat o ingerință

54. Conform jurisprudenței Curții, „articolul 1 al Protocolului nr. 1 cuprinde trei reguli distincte: prima regulă, prevăzută în prima propoziție a primului paragraf, este de natură generală și enunță principiul respectării bunurilor; a doua regulă, conținută în a doua propoziție a primului paragraf, se referă la lipsirea de proprietate și o supune unor anumite condiții; a treia regulă, prevăzută în al doilea paragraf, recunoaște că Statele Contractante sunt în drept, *inter alia*, să reglementeze folosința bunurilor conform interesului general. Totuși, cele trei reguli nu sunt distincte, în sensul că nu au vreo legătură între ele. A doua și a treia regulă se referă la situațiile specifice de ingerință în dreptul la protecția proprietății și, prin urmare, ar trebui interpretate în lumina principiului general enunțat în prima regulă” (a se vedea, printre altele, *Sporrong and Lönnroth v. Sweden*, hotărâre din 23 septembrie 1982, Seria A nr. 52, § 61; *James and Others v. the United Kingdom*, hotărâre din 21 februarie 1986, Seria A nr. 98, § 37; și *Broniowski v. Poland* [GC], nr. 31443/96, § 134, ECHR 2004-V).

55. Curtea reamintește că, la stabilirea faptului dacă a avut loc o lipsire de proprietate în sensul celei de-a doua „reguli”, este necesar nu numai de a examina dacă a avut loc o lipsire formală sau o expropriere de proprietate, ci și de a analiza aparențele și a investiga realitățile situației de care s-a plâns reclamantul. Deoarece Convenția are scopul de a garanta drepturi care sunt „practice și efective”, trebuie de stabilit faptul dacă situația a constituit *de facto* o expropriere (a se vedea *Sporrong and Lönnroth*, citată mai sus, § 63, și *Brumărescu v. Romania* [GC], nr. 28342/95, § 76, ECHR 1999-VII).

56. Curtea observă că în urma mai multor hotărâri judecătorești în această cauză reclamantul și-a pierdut proprietatea asupra hotelului său și a lotului de pământ pe care este situat acesta, precum și diferite investiții legate de hotel și a primit, în schimb, doar prețul inițial al hotelului. În aceste circumstanțe, a avut loc o ingerință în drepturile de proprietate ale reclamantului, care trebuie considerată ca o lipsire de proprietate față de care se aplică, prin urmare, cea de-a doua regulă a articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

3. Dacă ingerința a fost justificată

57. Rămâne a fi stabilit dacă ingerința constatată de către Curte a constituit sau nu o violare a articolului 1 al Protocolului nr. 1. Curtea reamintește că „o lipsire de proprietate în sensul celei de-a doua reguli poate fi justificată dacă se dovedește că aceasta este, *inter alia*, „în interes public” și „în condițiile prevăzute de lege”. Mai mult, orice ingerință în dreptul de proprietate trebuie, de asemenea, să corespundă cerinței de proporționalitate. După cum Curtea a declarat, în mod repetat, trebuie de asigurat un echilibru just între cerințele interesului general al comunității și cerințele protecției drepturilor fundamentale ale persoanei, găsirea unui astfel de echilibru just fiind inerentă întregii Convenții. În continuare, Curtea reamintește că echilibrul necesar nu va fi atins dacă persoana în cauză poartă o povară individuală și excesivă” (a se vedea *Sporrong and Lönnroth*, citată mai sus, §§ 69-74, și *Brumărescu*, citată mai sus, § 78).

58. Curtea face referire la constatarea sa de mai jos că prevederile legislației naționale prin care se permite statului să intenteze o acțiune împotriva întreprinderii reclamante în pofida expirării termenului general de prescripție sunt contrare articolului 6 al Convenției, deoarece ele permit instanțelor judecătorești să continue examinarea unei cauze, chiar dacă orice pretenție a unei entități private înaintată în circumstanțe identice ar fi lăsată fără examinare (a se vedea paragraful 76 de mai jos).

59. Deși, în astfel de circumstanțe, se ridică chestiunea dacă exproprierea proprietății reclamantului a fost „în condițiile prevăzute de lege” în sensul articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție, Curtea nu consideră necesar de a decide acest lucru, având în vedere constatările sale de mai jos.

60. Curtea reamintește că cele trei motive pe care s-au bazat instanțele judecătorești naționale atunci când au dispus anularea privatizării hotelului întreprinderii reclamante au fost: reducerea prețului inițial al hotelului, omisiunea de a obține acordul administratorului hotelului și omisiunea de a plăti prețul hotelului în termen de șapte zile de la câștigarea licitației (a se vedea paragraful 20 de mai sus). De asemenea, s-a mai constatat că decizia Comisiei pentru organizarea licitației de a extinde perioada pe parcursul căreia S. a putut plăti pentru hotel a fost luată *ultra vires* și că reclamantul a acționat cu rea-credință.

61. Curtea nu vede vreun element de rea-credință în comportamentul reclamantului pe parcursul privatizării. În ceea ce privește primul temei pentru anularea privatizării, Curtea notează că autoritățile au stabilit prețul inițial al hotelului în mărime de MDL 20 de milioane și că reclamantul a plătit suplimentar MDL 150,000. Deși instanțele judecătorești au făcut referire la o altă decizie în care hotelul era evaluat la MDL 25 de milioane, Guvernul nu a prezentat Curții o copie a unei astfel de decizii. Mai mult, deși diminuarea prețului proprietății de stat pentru a o vinde constituie o acuzație în comiterea unei infracțiuni grave, procuratura a constatat deja că nu au fost comise acțiuni ilegale în timpul privatizării hotelului (a se vedea paragraful 13 de mai sus). Prin urmare, rezultă că nu s-a dovedit faptul că întreprinderea reclamantă a jucat vreun rol în pretinsa reducere a prețului inițial, fapt care ținea exclusiv de competența

autorităților. Nu există probe că întreprinderea reclamantă a cunoscut „prețul real”, iar prețul plătit de către aceasta nu pare atât de nerezonabil de mic în circumstanțele date încât să trezească îndoieli legitime cu privire la îmbogățirea fără justă cauză. *In fine*, Curtea notează în acest sens că autoritățile nu au încercat vreodată să pretindă diferența dintre prețul de la privatizare și pretinsul preț real pentru a repara orice prejudiciu pretins adus interesului public, ci, mai degrabă, a cerut anularea în întregime a privatizării.

62. În ceea ce privește cel de-al doilea temei pentru anularea privatizării, este adevărat faptul că Cancelaria de Stat nu și-a dat acordul său formal pentru acest lucru. Totuși, Cancelaria de Stat făcea parte din Guvernul care a oferit hotelul spre vânzare, o vânzare prevăzută de o lege care a fost publicată în Monitorul Oficial. În calitatea sa de administrator al hotelului, ea trebuia să fi știut, de asemenea, că altcineva conducea hotelul din anul 1999. Cu toate acestea, ea nu s-a plâns unei instanțe de judecată până în anul 2003.

63. În ceea ce privește ultimul temei de anulare a privatizării, trebuie notat faptul că, deși au considerat că Comisia pentru organizarea licitației a acționat *ultra vires* atunci când a prelungit termenul limită pentru plata de către reclamant a prețului licitației (a se vedea paragraful 9 de mai sus), nicio instanță de judecată nu a anulat acea decizie. Chiar dacă se presupune că Comisia pentru organizarea licitației și-a depășit de fapt competența sa, Curtea trebuie să examineze faptul dacă doctrina *ultra vires*, care „asigură o protecție importantă împotriva abuzului de putere din partea autorităților locale sau constituționale care acționează în afara competenței acordate lor prin legislația națională” (a se vedea *Stretch v. the United Kingdom*, nr. 44277/98, § 38, 24 iunie 2003), a fost aplicată în mod proporțional în circumstanțele acestei cauze.

64. Curtea notează că hotelul a rămas în posesia statului până la plata integrală, fapt care a exclus orice acțiune abuzivă în ceea ce privește acea proprietate. Mai mult, întreprinderea reclamantă a plătit o garanție în mărime de MDL 1 milion în contul Departamentului (a se vedea paragraful 7 de mai sus), sumă care putea fi folosită drept compensație în cazul neplății prețului integral în cadrul termenului care a fost extins și stabilit de către Comisie. Mai mult, dacă Comisia pentru organizarea licitației ar fi anulat rezultatele licitației în loc să extindă termenul limită pentru plata de către întreprinderea reclamantă a prețului deplin, ar fi avut loc o și mai mare întârziere până când următoarea licitație ar fi putut fi organizată, iar statul ar fi suportat cheltuieli suplimentare pentru a o organiza. De asemenea, Curtea notează că instanțele judecătorești naționale nu au identificat vreun prejudiciu sau risc de prejudiciu cauzat prin întârzierea întreprinderii reclamante de a plăti prețul hotelului. În același timp, nu poate fi contestat faptul că întreprinderea reclamantă avea nevoie de timp pentru a obține resursele financiare necesare, după cum a fost evident din propriile dificultăți ale Guvernului de a plăti integral aceeași sumă, fapt pe care acesta l-a făcut abia după 16 luni după ce acest lucru a fost dispus de către o instanță de judecată (a se vedea paragraful 34 de mai sus).

65. *In fine*, Curtea observă că hotelul a fost propus spre vânzare de către autoritățile de stat, care au stabilit regulile, au determinat prețul inițial și au desfășurat licitația. Întreprinderea reclamantă s-a aflat într-o poziție de inegalitate când a acceptat toate condițiile stabilite de către stat, condiții pe care ea le-a acceptat. Totuși, după patru ani de la privatizare, autoritățile au considerat vânzarea incorectă, iar prețul, subevaluat, și au inițiat procedurile de anulare a tranzacției. Din circumstanțele cauzei, se pare că autoritățile au avut o discreție nelimitată de a revizui și anula tranzacțiile pe care ele le-au inițiat și încheiat cu ani mai devreme. Prin urmare, autoritățile nu „au acționat la timpul potrivit, într-un mod corespunzător și cu maximă consecvență” (a se vedea, în legătură cu aceasta, *Beyeler v. Italy* [GC], nr. 33202/96, § 120, ECHR 2000-I). Acești factori trebuie, de asemenea, să aibă o pondere grea atunci când se examinează faptul dacă deciziile instanțelor judecătorești naționale au asigurat un echilibru just în cauza reclamantului.

66. În aceste circumstanțe, având în vedere, în special, că iregularitățile în privatizarea hotelului au fost de natură formală și nesusținute și nu erau imputabile întreprinderii reclamante, și chiar prezumând faptul că lipsirea acesteia de proprietate putea fi dovedită ca fiind în interes public, Curtea constată că a fost încălcat echilibrul just și că întreprinderea reclamantă a purtat și continuă să poarte o povară individuală și excesivă. Prin urmare, a avut loc o violare a articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

III. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 6 § 1 AL CONVENȚIEI

1. Argumentele părților

67. Întreprinderea reclamantă a susținut că dreptul său la un proces echitabil, garantat de articolul 6 § 1 al Convenției, a fost încălcat. Mai întâi de toate, ea s-a referit la motivele insuficiente aduse de către instanțele judecătorești, care au fost în contradicție cu circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei.

68. De asemenea, întreprinderea reclamantă a pretins că principiul „egalității armelor” a fost încălcat prin două aspecte separate ale procedurilor. Mai întâi de toate, atunci când a intentat acțiunea împotriva întreprinderii reclamante, Procurorul General nu a trebuit să plătească taxa de stat, spre deosebire de întreprinderea reclamantă atunci când ea a depus recursul și cererea sa pentru obținerea compensației. În al doilea rând, Procurorul General a depus cererea după expirarea termenului general de prescripție stabilit în vechiul Cod Civil (a se vedea paragraful 40 de mai sus). Acest lucru a fost posibil în conformitate cu articolul 86 al Codului, care acorda un avantaj nejustificat statului și care contravenea principiului securității raporturilor juridice. Noul Cod Civil al Republicii Moldova nu conține vreo prevedere similară.

69. *In fine*, întreprinderea reclamantă s-a plâns de o violare a dreptului său de acces la o instanță, având în vedere refuzul Curții Supreme de Justiție de a examina recursul său pe motiv de neplată a taxei de stat.

70. Guvernul a considerat că cerințele prevăzute de articolul 6 al Convenției au fost respectate în această cauză. Cauza a fost examinată de către instanțe judecătorești independente și imparțiale, care au pronunțat hotărâri pe deplin motivate în conformitate cu legea. Guvernul a considerat că procedurile nu au fost tardive, după cum rezulta clar din formularea articolului 86 al Codului Civil, pe care s-a bazat Procurorul General atunci când a depus cererea sa.

71. Guvernul a declarat că dreptul de acces la o instanță nu este absolut și că articolul 6 al Convenției nu interzice stabilirea unor restricții, inclusiv a taxei de stat. Instanțele judecătorești au acordat întreprinderii reclamante timp pentru a se conforma obligației de a plăti taxa de stat, însă au refuzat să examineze recursul atunci când întreprinderea reclamantă nu a plătit.

2. *Aprecierea Curții*

72. Curtea reamintește că principiul egalității armelor „cere ca fiecărei părți să-i fie oferită o posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții care să n-o plaseze într-un dezavantaj substanțial față de oponentul său” (a se vedea *De Haes and Gijssels v. Belgium*, hotărâre din 24 februarie 1997, *Reports of Judgments and Decisions* 1997-I, § 53).

73. În această cauză, Curtea notează că entităților statale, inclusiv Cancelariei de Stat, li se permitea prin lege să înainteze pretenții pentru restituirea proprietății de stat fără nicio limită de timp, deoarece termenul de prescripție nu se aplica acestora (a se vedea paragraful 40 de mai sus).

74. Curtea observă că autoritățile erau pe deplin conștiente de toate circumstanțele privatizării hotelului de către întreprinderea reclamantă, cu atât mai mult cu cât au verificat legalitatea acesteia în cadrul unei urmăriri penale (a se vedea paragraful 13 de mai sus). Procurorul General a intentat acțiunea în interesul Cancelariei de Stat în luna ianuarie 2003, după aproape patru ani de la privatizare. Această acțiune ar fi fost în afara termenului de prescripție, dacă termenul general de prescripție se aplica (a se vedea paragraful 40 de mai sus).

75. Curtea consideră că, la îndeplinirea acțiunilor procedurale, respectarea cerințelor cu privire la admisibilitate constituie un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Rolul jucat de termenele de prescripție este de o importanță majoră atunci când este interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante (a se vedea *Brumărescu v. Romania*, [GC], nr. 28342/95, § 61, ECHR 1999-VII și *Roșca v. Moldova*, nr. 6267/02, § 24, 22 martie 2005).

76. Curtea nu pune la îndoială competența legislatorului de a stabili diferite termene de prescripție pentru diferite tipuri de litigii. Totuși, în această cauză nu au fost aduse motive pentru a scuti organizațiile de stat, atunci când cer restituirea proprietății de stat, de obligația de a respecta termenele de prescripție stabilite, care ar bloca examinarea unor astfel de pretenții înaintate de către orice persoană sau companie privată. Acest lucru are potențialul de a interveni în numeroase raporturi juridice, care se bazează pe o situație deja stabilită și acordă statului un avantaj discriminatoriu fără motive convingătoare. Prin urmare, Curtea constată

că articolul 86 alin. 2 al vechiului Cod Civil (a se vedea paragraful 40 de mai sus) care scutea entitățile statale de termenul general de prescripție era, în sine, contrar articolului 6 al Convenției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Platakou v. Greece*, nr. 38460/97, § 48, ECHR 2001-I).

77. *In fine*, instanțele judecătorești naționale i-au permis Procurorului General, care a acționat în numele Cancelariei de Stat, să intenteze acțiunea sa împotriva întreprinderii reclamante, deși termenul general de prescripție a expirat. Instanțele judecătorești naționale au examinat litigiul, care a avut ca rezultat pierderea de către întreprinderea reclamantă a hotelului său. Mai mult, Curtea consideră că înrăutățirea unei situații juridice, care a devenit irevocabilă datorită aplicării termenului de prescripție sau care – după cum este în această cauză – ar fi trebuit să devină irevocabilă dacă termenul de prescripție s-ar fi aplicat fără discriminare în favoarea statului, este incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Popov v. Moldova (no. 2)*, nr. 19960/04, § 53, 6 decembrie 2005).

78. Prin urmare, a avut loc o violare a articolului 6 § 1 al Convenției în această cauză.

79. Curtea consideră că, având în vedere constatările sale de mai sus, nu este necesar de a examina separat cealaltă pretenție formulată prin prisma articolului 6 al Convenției.

IV. APLICAREA ARTICOLULUI 41 AL CONVENȚIEI

80. Articolul 41 al Convenției prevede următoarele:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltelor Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă”.

A. Prejudiciul material

81. Întreprinderea reclamantă a pretins EUR 2,263,951 cu titlu de prejudiciu material, EUR 50,000 cu titlu de prejudiciu moral și EUR 3,255 cu titlu de costuri și cheltuieli.

82. Guvernul a declarat că legislația națională nu prevedea acordarea compensațiilor pretinse de către întreprinderea reclamantă, care, mai mult, a acționat cu rea-credință.

83. Curtea consideră că chestiunea cu privire la aplicarea articolului 41 al Convenției nu este gata pentru decizie. Prin urmare, chestiunea trebuie rezervată, iar procedura ulterioară trebuie fixată având în vedere posibilitatea ajungerii la un acord între Guvernul Republicii Moldova și întreprinderea reclamantă.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA

1. *Declară* în unanimitate cererea admisibilă;
2. *Hotărăște* în unanimitate că a avut loc o violare a articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție;
3. *Hotărăște* cu cinci voturi pentru și două împotriva că a avut loc o violare a articolului 6 al Convenției din cauza încălcării principiilor egalității armelor și al securității raporturilor juridice;
4. *Hotărăște* în unanimitate că nu este necesar de a examina separat cealaltă pretenție a reclamantului formulată în temeiul articolului 6 al Convenției;
5. *Hotărăște* în unanimitate că chestiunea cu privire la aplicarea articolului 41 al Convenției nu este gata pentru decizie;
prin urmare,
 - (a) rezervă chestiunea respectivă;
 - (b) invită Guvernul Republicii Moldova și reclamantul să prezinte, în decursul următoarelor trei luni, observațiile lor scrise cu privire la chestiunea respectivă și, în special, să notifice Curtea cu privire la orice acord la care ei ar putea ajunge;
 - (c) rezervă procedura ulterioară și deleghează Președintelui Camerei competența de a stabili același lucru dacă va fi necesar.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 18 martie 2008, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 al Regulamentului Curții.

Lawrence Early
Grefier

Nicolas Bratza
Președinte

În conformitate cu articolul 45 § 2 al Convenției și articolul 74 § 2 al Regulamentului Curții, opinia parțial disidentă a Judecătorului Bratza, la care s-a alăturat Judecătorul Pavlovschi, este anexată la această hotărâre.

N.B.
T.L.E

OPINIA PARȚIAL DISIDENTĂ A
JUDECĂTORULUI BRATZA, LA CARE S-A
ALĂTURAT JUDECĂTORUL PAVLOVSKI

1. La baza acestei cauze se află cererea întreprinderii reclamante potrivit căreia, după ce în anul 1999 ea a cumpărat hotelul „Dacia” în cadrul unei licitații publice în schimbul unei sume care a depășit prețul inițial stabilit de către Comisia pentru organizarea licitației și a plătit în întregime prețul de cumpărare în cadrul termenului extins, care a fost stabilit de către Comisia respectivă și, ulterior, a investit sume substanțiale în renovarea și remobilarea proprietății, ea a fost lipsită, circa patru ani mai târziu, de titlul său de proprietate asupra hotelului, atunci când contractul de vânzare a fost anulat de către Judecătoria Economică a Republicii Moldova. Întreprinderii nu numai că i s-a cerut să restituie hotelul către Cancelaria de Stat, fostul administrator al acestuia, dar ea a recuperat doar prețul inițial de cumpărare, o sumă care a fost, în ultimă instanță, pe deplin restituită abia peste aproape 16 luni după anularea contractului.

2. Din motivele expuse în hotărâre, eu consider că drepturile întreprinderii garantate de articolul 1 al Protocolului nr. 1 au fost încălcate. Chiar presupunând faptul că anularea și lipsirea ulterioară a reclamantului de proprietate sa ar putea fi considerate că au servit interesului public, întreprinderea reclamantă a trebuit să poarte o povară individuală și excesivă, astfel încât nu a fost asigurat un echilibru just.

3. O parte importantă a motivării Curții, atunci când ea a ajuns la această concluzie, se referă la faptul că autoritățile de stat au fost cele care în anul 1999 au pregătit hotelul pentru vânzare, au stabilit regulile pentru licitații, au determinat prețul inițial și au desfășurat licitația (paragraful 65). Totuși, în anul 2003 aceleași autorități de stat, care au acționat prin intermediul Procuraturii Generale, au cerut anularea contractului de vânzare pe motiv că cerințele formale pentru vânzare nu au fost întrunite, că prețul de cumpărare a fost mai mic decât valoarea reală a hotelului și că prețul nu a fost plătit în termen de 7 zile de la data licitației. Deși autoritățile trebuiau să fie conștiente de fiecare din aceste pretense temeieri pentru anularea contractului încă de la început sau, cel puțin, până la 30 august 2000, când urmărirea penală cu privire la pretinsa privatizare ilegală a hotelului a fost încetată, nu a fost oferită nicio explicație de ce s-a permis să treacă 4 ani înainte ca procedurile de anulare să înceapă. La fel ca și în cauza *Beyeler* (*Beyeler v. Italy* [GC], nr. 33202/96, § 120, ECHR 2000-I), această omisiune a autorităților de a acționa „la timpul potrivit, într-un mod corespunzător și cu maximă consecvență” a fost, în opinia mea, un factor de o importanță principală la evaluarea rezonabilității și proporționalității ingerinței în drepturile de proprietate ale întreprinderii reclamante.

4. Ajungând la concluzia că drepturile reclamantului garantate prin Protocol au fost încălcate, majoritatea judecătorilor Curții a constatat o

violare suplimentară a articolului 6 § 1 pe motiv că a fost contrar principiului egalității armelor faptul ca autorităților statului să li se permită, în temeiul articolului 86 al Codului Civil, să intenteze acțiuni în afara termenului de prescripție de 3 ani aplicabil persoanelor private. S-a spus faptul că nu au fost aduse motive pentru scutirea anumitor părți aflate în litigiu, cum ar fi autoritățile de stat, de obligația de a respecta termenele de prescripție stabilite și că această scutire a acordat statului un avantaj discriminatoriu (paragraful 76). În continuare, s-a spus (paragraful 77), făcându-se referire la hotărârea Curții în cauza *Popov (Popov v. Moldova)* (No. 2), nr. 19860/04, § 53, 6 decembrie 2005), că înrăutățirea unei situații juridice, care ar fi trebuit să devină irevocabilă, dacă termenul de prescripție s-ar fi aplicat fără discriminare, a fost incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice.

5. Eu regret faptul că nu pot să susțin această concluzie a majorității. Întreprinderea reclamantă nu a înaintat vreo pretenție cu privire la tratamentul discriminatoriu în temeiul articolului 14 al Convenției. Deși ea, în mod sigur, a pretins o încălcare a principiului egalității armelor, eu am dubii considerabile în ceea ce privește aplicabilitatea acestui principiu în această cauză în care întreprinderea se plânge nu de faptul că i s-a negat posibilitatea în proceduri de a-și prezenta cauza în condiții care nu au plasat-o într-un dezavantaj esențial față de autoritățile de stat, dar de faptul că legislația națională permitea, nemijlocit, autorităților de stat să intenteze acțiuni. De asemenea, eu nu sunt convins de faptul că termenul de prescripție de 3 ani, care nu s-a aplicat pentru a împiedica apărarea dreptului, a fost, în mod necesar, incompatibil cu articolul 6 pe motiv că acest lucru constituia o încălcare a principiului securității raporturilor juridice, un principiu care a fost dezvoltat (la fel ca și în cauza *Popov*) în contextul casării unei hotărâri judecătorești irevocabile.

6. Totuși, la sfârșit, eu aș prefera să las aceste chestiuni fără o decizie, deoarece eu consider că pretenția reclamantului formulată în temeiul articolului 6 al Convenției este, în mod efectiv, absorbită de constatarea Curții cu privire la o violare a articolului 1 al Protocolului. După cum am declarat mai sus, problema esențială invocată în această cauză nu este faptul că legislația națională permitea autorităților de stat să inițieze proceduri de anulare după mai mult de 3 ani după încheierea contractului, ci faptul că aceste autorități au întârziat nerezonabil înainte de a începe acele proceduri. Deoarece Curtea a luat deja în considerație acest factor atunci când a constatat o violare a Protocolului, nu a fost necesar, în opinia mea, de a examina separat chestiunile ridicate prin prisma articolului 6 al Convenției.